



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP – 4101-14-05/2012

P/12/068

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/068 – Przygotowanie gmin i szkół do objęcia dzieci sześciolletnich obowiązkiem szkolnym
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontroler	Damian Mielcarek - specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 82248 z dnia 22 listopada 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Walki z Faszyzmem w Łambinowicach ¹ (dowód: akta kontroli str. 1-3; 92)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Figiel, Dyrektor Szkoły (dowód: akta kontroli str. 4-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości,² działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

Pozytywną ocenę ogólną uzasadnia odpowiednie przygotowanie organizacyjne Szkoły do kształcenia uczniów sześciolletnich w klasach pierwszych. Szkoła zapewniła właściwe warunki lokalowe, wyposażenie techniczne, odpowiednio przygotowaną i przeszkoloną kadrę pedagogiczną, a także bezpieczne i higieniczne warunki do kształcenia uczniów sześciolletnich, mimo stwierdzenia braku odpowiedniego zabezpieczenia grzejników w sali lekcyjnej klas pierwszych, w świetlicy oraz w pracowni komputerowej.

Na podkreślenie zasługuje działalność Szkoły w zakresie organizacji, liczby oraz różnorodności form prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych. W ramach Programu *Radosna szkoła* prawidłowo wykorzystane zostały otrzymane środki na doposażenie miejsca zabaw w pomoce dydaktyczne.

Szkoła nie osiągnęła standardu w zakresie dostępności wszystkich uczniów klas I do osobnego komputera. Przyjęcie sześciolatka do klasy I w latach szkolnych 2009/10-2011/12 nie było przez Dyrektora Szkoły stwierdzane w formie decyzji administracyjnej, pomimo administracyjnoprawnego charakteru obowiązku szkolnego.

¹ Dalej: Szkoła (w której w roku szkolnym 2012/13 uczyło się 194 uczniów).

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zapewnienie przez Szkołę warunków lokalowych i organizacyjnych oraz wyposażenia technicznego do kształcenia uczniów sześciolletnich w klasach I zgodnie z podstawą programową

Opis stanu
faktycznego

1.1. Szkoła w każdym z badanych lat szkolnych (2009/10-2012/13) posiadała dwa oddziały klasy I, tj. oddział „a” i „b”. Najliczniejszy oddział liczył 20 uczniów (w roku szkolnym 2010/11), natomiast najmniej liczny 13 uczniów (w roku szkolnym 2009/10 oraz 2012/13).

W latach szkolnych objętych kontrolą w Szkole uczyło się łącznie 10 uczniów, którzy rozpoczęli naukę w wieku sześciu lat. W roku szkolnym 2009/10 uczniów sześciolletnich rozpoczynających naukę w klasie I było trzech, z czego wszyscy uczyli się w oddziale „a” klasy I, co stanowiło 21% całej zbiorowości tej klasy. W kolejnym roku szkolnym 2010/11 uczniów sześciolletnich było także trzech, z czego dwóch było uczniami oddziału „a” (11% ogółu uczniów w klasie), a jeden był uczniem oddziału „b” (5% klasy). W roku szkolnym 2011/12, czterech sześciolatków rozpoczęło naukę w klasie I, z czego jeden w oddziale „a” (7%) i trzech w oddziale „b” klasy I (21%). W roku szkolnym 2012/13 brak było uczniów sześciolletnich rozpoczynających naukę w klasie I. W badanych latach szkolnych, rodzice dzieci sześciolletnich nie występowali do Dyrektora Szkoły z wnioskiem o rezygnację z uczęszczania ich dzieci do szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 7)

1.2. Przyjęci w latach szkolnych 2009/10-2011/12 do klas I uczniowie sześciolletni spełniali wymogi określone w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 19 marca 2009 r. *o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw*³. Wszystkie przyjęte do szkoły w tych latach dzieci 6-letnie (10) objęte były wychowaniem przedszkolnym w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny, w którym rozpoczęły naukę w szkole. Dyrektor Szkoły, w każdym z 10 ww. przypadków - po rozpatrzeniu wniosku rodziców - podejmował pozytywną decyzję (wrażał zgodę) o przyjęciu sześciolatka do I klasy, poprzez zamieszczenie stosownej adnotacji na wniosku oraz informował rodziców o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku. Dyrektor Szkoły nie wydawał w tym zakresie decyzji administracyjnej.

(dowód: akta kontroli str. 7; 101-108;147-149)

1.3. Szkoła posiadała jedną salę lekcyjną (nr 3), w której na przemian uczyli się uczniowie klasy I (oba oddziały). Zajęcia odbywały się w systemie jednozmianowym w godzinach od 7.30 do 14.30 (8 godzin lekcyjnych z przerwami). Uczniowie klas I zgodnie z planem lekcji w ciągu dnia mieli średnio 4 godziny zajęć lekcyjnych, co pozwalało na funkcjonowanie w jednej sali lekcyjnej dwóch oddziałów klasowych. Sala ta składała się z dwóch części - edukacyjnej i rekreacyjnej, co było zgodne z wymogiem określonym w pkt 3 *Zalecanych warunków i sposobów realizacji*⁴ określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół - Załącznik nr 2 – *podstawa programowa*

³ Dz. U. Nr 56, poz. 458 ze zm., dalej: *ustawa o zmianie systemu oświaty*.

⁴ Dalej: *Zalecane warunki*.

kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych⁵. Stosownie do *Zalecanych warunków* pomieszczenie dla klas I było wyposażone w pomoce dydaktyczne i przedmioty potrzebne do zajęć, tj. liczmany, sprzęt audiowizualny, komputery (trzy) z dostępem do Internetu, gry i zabawki dydaktyczne, książki tematyczne i biblioteczkę. Stosownie do § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*⁶, uczniowie mieli możliwość pozostawiania w szafkach części swoich podręczników i przyborów szkolnych.

(dowód: akta kontroli str. 150-166)

1.4. Stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach* meble szkolne w sali lekcyjnej klasy I zostały dostosowane do wymagań ergonomii. Stoliki i krzesła będące na wyposażeniu tej sali zostały dostosowane do wzrostu uczniów. Na wyposażeniu sali znajdowały się krzesła o zróżnicowanej wysokości oraz stoliki, które posiadały możliwość regulowania wysokości.

(dowód: akta kontroli str. 150-166)

1.5. Stosownie do § 9 ust. 3 rozporządzenia w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach* meble (stoliki, krzesła) użytkowane w sali lekcyjnej klasy I posiadały certyfikaty zgodności z polskimi normami. Wystawcą certyfikatów zgodności o nr 33/06 oraz 179/06 był Zakład Certyfikacji COBRABiD-BBC. Certyfikaty poświadczają zgodność mebli z wymaganiami zawartymi w normach PN-ISO 5970:1994 oraz PN-F-06009:2001.

(dowód: akta kontroli str. 89-91;150-166)

1.6. Zgodnie z zapisami w planach lekcji, miejscem zajęć wychowania fizycznego klas I, w roku szkolnym 2012/13, była szkolna sala gimnastyczna. Tym samym stosownie do art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o *systemie oświaty*⁷, szkoła zapewniła uczniom możliwość korzystania z zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych. Stosownie do pkt 14 *Zalecanych warunków* zajęcia z wychowania fizycznego z dziećmi prowadzone były w sali gimnastycznej, która posiadała warunki do prowadzenia zajęć m.in. z siatkówki, koszykówki, piłki nożnej, ręcznej i gimnastyki. Wyposażona była w podstawowy sprzęt sportowy niezbędny do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, a urządzenia do prowadzenia zajęć sportowych znajdowały się w dobrym stanie technicznym.

(dowód: akta kontroli str. 79-88;150-166)

1.7 Szkoła posiadała pracownię komputerową, z której korzystali uczniowie klas I. Pracownia wyposażona była w 10 stanowisk komputerowych z dostępem do internetu, tablicę multimedialną oraz rzutnik. Meble w sali komputerowej były dostosowane do warunków ergonomii (wzrostu uczniów), zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach*. Dodatkowo, Szkoła posiadała w sali lekcyjnej klas I trzy zestawy komputerowe z dostępem do internetu. W roku szkolnym 2012/13 liczba uczniów w dwóch oddziałach klasy I wynosiła odpowiednio 13 i 14 uczniów. Z powyższego wynika, że Szkoła nie osiągnęła

⁵ Załącznik Nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół*, które weszło w życie dnia 1 września 2012 r., dalej: rozporządzenie w *sprawie podstawy programowej z 2012 r.* (Dz. U. z 2012 r., poz. 977). Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. (Dz. U. z 2009 r., Nr 4, poz. 17), dalej: rozporządzenie w *sprawie podstawy programowej z 2009 r.*

⁶ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm., dalej: rozporządzenie w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach*.

⁷ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm., dalej: *ustawa o systemie oświaty*.

standardu określonego w pkt 11 *Zalecanych warunków*, ponieważ nie zapewniła podczas zajęć w szkolnej pracowni komputerowej uczniowi klasy I osobnego komputera z dostępem do internetu. Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że: *planowany jest zakup dodatkowych stanowisk komputerowych (do 31.08.2013 r.) oraz zorganizowanie planu zajęć z uwzględnieniem podziału klas na grupy gdzie liczba uczniów w grupie dostosowana zostanie do ilości stanowisk komputerowych.*

(dowód: akta kontroli str. 79-88; 146; 150-166)

1.8. W Szkole liczebność uczniów w klasie I była zgodna z zalecaną w pkt 4 *Zalecanych warunków*, tj. nie więcej niż 26 osób w klasach. W badanych latach szkolnych liczebność w klasach I wynosiła od 13 do 20 uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 7)

1.9. W Szkole w latach 2009/10-2012/13 klasy I nie były łączone z innymi klasami oraz nie prowadzono nauczania w klasach łączonych.

(dowód: akta kontroli str. 79-88)

1.10. W roku szkolnym 2012/13 realizowano w klasach I program nauczania kształcenia zintegrowanego pn. „*Razem w szkole*”. Był on zgodny z podstawą programową kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych zamieszczoną w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej z 2012 r..

(dowód: akta kontroli str. 37-38; 147-149)

1.11. W latach 2009-2012 Szkoła nie otrzymała zaleceń, wniosków i uwag od Gminy Łambinowice (organu prowadzącego) dotyczących przygotowania warunków organizacyjnych kształcenia do potrzeb uczniów sześciolletnich. Na podstawie art. 34a ust. 1 ustawy o systemie oświaty organ prowadzący szkołę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych. Organy w zakresie sprawowanego przez siebie nadzoru uprawnione są na podstawie art. 33 ust.4 ww. ustawy do wydawania doraźnych zaleceń oraz zgłaszania wniosków i uwag wynikających z przeprowadzonych czynności. Sekretarz Gminy Łambinowice, na podstawie art. 29 pkt 2 lit. f ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, poinformował, iż *proces wdrażania w szkołach zmian wynikających z nowelizacji prawa oświatowego jest przez organ prowadzący oceniany bardzo dobrze. Wszyscy dyrektorzy szkół prowadzonych przez Gminę Łambinowice, w tym Dyrektor Szkoły w Łambinowicach podejmują w tym zakresie właściwe działania. Szkoły dobrze realizują obowiązującą podstawę programową czego wyrazem są wysokie oceny organu nadzoru pedagogicznego. Będą też przygotowane organizacyjnie na przyjęcie w roku szkolnym 2014/15 uczniów z dwóch roczników. Dlatego wydawanie zaleceń w trybie art. 34a ustawy o systemie oświaty nie było uzasadnione.*

(dowód: akta kontroli str. 39-41)

1.12. Stosownie do pkt 18 *Zalecanych warunków* - odpowiednio do potrzeb, szkoła powinna organizować zajęcia opiekuńcze zapewniające dzieciom interesujące spędzanie czasu, przyjazną atmosferę i bezpieczeństwo oraz zajęcia zwiększające szanse edukacyjne uczniów zdolnych oraz uczniów mających trudności w nauce. Szkoła w latach szkolnych 2009/10-2011/12 organizowała dla uczniów z trudnościami w nauce w klasie I zajęcia: dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, wyrównawczo-kaligraficzne, czytelnicze, rewalidacyjno-wyrównawcze, informatyczne. W roku szkolnym 2009/10 wszyscy uczniowie sześciolletni (3) uczestniczyli w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych oraz w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych. W roku szkolnym 2010/11 spośród trzech uczniów sześciolletnich, jeden (33%) uczestniczył w zajęciach dydaktyczno-

⁸ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.)

wyrównawczych; jeden (33%) w zajęciach wyrównawczo-kaligraficznych, a dwóch (66%) w zajęciach logopedycznych. W roku szkolnym 2011/12 spośród czterech uczniów sześciolletnich, trzech (75%) uczestniczyło w zajęciach wyrównawczo-kaligraficznych a jeden (25%) w zajęciach logopedycznych. Dodatkowo jeden uczeń sześciolletni uczestniczył w zajęciach dla uczniów zdolnych.
(dowód: akta kontroli str. 35-36)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dyrektor Szkoły nie wydawał w latach 2009/10-2011/12 decyzji administracyjnych stwierdzających przyjęcie dziecka sześciolletniego do I klasy. W ww. latach szkolnych Dyrektor przyjął do I klasy łącznie 10 uczniów sześciolletnich i nie wydawał w trybie art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego⁹ decyzji pomimo administracyjnoprawnego charakteru obowiązku szkolnego. Zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o zmianie systemu oświaty w latach szkolnych 2009/10-2011/12 *na wniosek rodziców obowiązkiem szkolnym może być objęte dziecko, które w danym roku kalendarzowym kończy 6 lat (ust. 1), przy czym dyrektor szkoły może przyjąć do szkoły dziecko przy spełnieniu określonych wymogów (ust. 2).* Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że zgodnie z art. 12 ust. 1 z ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty w latach szkolnych 2009/2010-2011/2012, *na wniosek rodziców, obowiązkiem szkolnym może być objęte dziecko, które w danym roku kalendarzowym kończy 6 lat. Zgodnie z zapisem art. 15 ust 2 z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat oraz trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia i nie wymaga uznawania przez dyrektora szkoły w postaci wydania decyzji administracyjnej. W moim przekonaniu nie ma również uzasadnienia do wydania decyzji w takim trybie w odniesieniu do zapisów zawartych w ust. 2 art. 12 ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty ponieważ w przypadku, gdy rodzic ucznia wraz z wnioskiem o objęcie obowiązkiem szkolnym przedstawia także zaświadczenie, iż dziecko było w roku poprzedzającym objęte wychowaniem przedszkolnym (spełnia wymogi ustawowe) rola dyrektora szkoły ogranicza się tylko do oceny możliwości organizacyjnych przyjęcia ucznia do szkoły. Reasumując w przedmiotowej sprawie dyrektor szkoły podejmuje decyzję (a nie wydaje decyzję) o możliwościach organizacyjnych szkoły i w przypadku braku przeciwwskazań zobowiązany jest do akceptacji wniosku rodzica i przyjęcia ucznia do szkoły. Informację o podjętej decyzji dyrektor przekazuje rodzicom ucznia. Brak jednoznacznych wskazań i uregulowań w w/w przepisach dotyczących procedury przyjęcia ucznia sześciolletniego do szkoły powoduje konieczność dokonywania własnej interpretacji zapisów ustawy co niesie ryzyko błędnej ich oceny oraz intencji ustawodawcy. Moja decyzja o takim rozstrzygnięciu w/w sprawy była oparta o posiadaną wiedzę (nie prawniczą) i doświadczenie ale z przekonaniem o korzystnym rozstrzygnięciu dla wnioskodawców. Taki stan prawny znacznie utrudnia jednak dyrektorowi podejmowanie właściwych decyzji.*

Objęcie obowiązkiem szkolnym ma charakter sprawy administracyjnej, a Dyrektor Szkoły jest organem właściwym do jej załatwienia poprzez wydanie decyzji administracyjnej.

(dowód: akta kontroli str. 101-108;147-149)

⁹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W Szkole nie zapewniono podczas zajęć w szkolnej pracowni komputerowej wszystkim uczniom klasy I osobnego komputera z dostępem do internetu. Zgodnie natomiast z zapisami pkt 11 *Zalecanych warunków*, zaleca się, aby podczas zajęć uczeń miał do swojej dyspozycji osobny komputer z dostępem do internetu. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szkoły dostęp taki zostanie zapewniony od roku szkolnego 2013/14.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny uczniom sześciolatniom na terenie szkoły i w jej otoczeniu oraz opieki medycznej, a także opieki przed i po zajęciach szkolnych

Opis stanu
faktycznego

2.1. Dyrektor Szkoły wydzielił pomieszczenia i częściowo przestrzeń szkolną dostępną wyłącznie dla uczniów klas I-III. Według dokonanego przydziału sal lekcyjnych klasy I-III odbywały zajęcia z edukacji wczesnoszkolnej na parterze Szkoły. Natomiast dla klas IV-VI przeznaczone były sale lekcyjne na I piętrze budynku Szkoły. Uczniowie klas I-III korzystali także z wydzielonej dla siebie szatni na parterze budynku. Wspólnie natomiast z uczniami klas IV-VI korzystali z pracowni komputerowej na I piętrze oraz z toalet (chłopcy na piętrze, dziewczęta na parterze).

(dowód: akta kontroli str. 150-166)

2.2. Szkoła nie została dostosowana do potrzeb uczniów z orzeczeniem o niepełnosprawności ruchowej. Schody wejściowe oraz schody wewnątrz Szkoły nie posiadały podjazdów lub wind. W latach 2009/10-2012/13 do Szkoły nie uczęszczali uczniowie klas I z orzeczeniami o niepełnosprawności ruchowej.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że *obecnie do szkoły uczęszcza dwóch uczniów z orzeczeniem o niepełnosprawności, w tym jeden z niepełnosprawnością ruchową (klasa V), która jednak nie powoduje trudności w poruszaniu się i funkcjonowaniu w budynku szkoły. Dotychczas w szkole nie było uczniów z niepełnosprawnością ruchową, która powodowała by trudności w poruszaniu się przez co nie było pilnej potrzeby dostosowywania budynku szkoły do ich potrzeb. Mając świadomość, że w każdej chwili taka osoba może pojawić się w szkole, w planie rozbudowy i modernizacji szkoły uwzględniono przystosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dostosowanie to będzie polegało na budowie podjazdów, windy oraz toalety przystosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych.*

W kwietniu 2012 r. Gmina Łambinowice podpisała umowę na opracowanie do końca roku projektu rozbudowy szkoły o zaplecze szatniowo-sanitarne sali gimnastycznej.

(dowód: akta kontroli str.44-50;101-107;150-166)

2.3. W Szkole - na korytarzach I i II piętra, w szatni oraz przed szkołą, tj. przestrzeni szkolnej wykorzystywanej przez uczniów klas I - w roku szkolnym 2012/13 ustanowione zostały nauczycielskie dyżury szkolne, co stanowiło wypełnienie obowiązku określonego w § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach. Zasady pełnienia dyżuru określał regulamin dyżurów

nauczycieli stanowiący załącznik do Statutu Szkoły, natomiast miejsce i czas pełnienia dyżuru określone było w tygodniowym harmonogramie ustalany przez Dyrektora.

(dowód: akta kontroli str. 42-43;76-78)

2.4. Pomieszczenia, w których realizowane było kształcenie klas I spełniały normy bezpieczeństwa i higieny pracy. Sala zajęciowa dla klas I spełniała wymagania określone w § 72 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*¹⁰, dotyczące wysokości pomieszczeń, tj. jej wysokość wynosiła 3,20 m. Sufity, ściany, podłogi, posadzki, a także stolarka okienna i drzwiowa była w dobrym stanie technicznym stosownie do wymagań określonych w § 14 i 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. *w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy*¹¹. Zgodnie z § 51 rozporządzenia *w sprawie warunków technicznych budynków*, w pomieszczeniach szkolnych (sala lekcyjna klas I, świetlica, sala gimnastyczna, pracownia komputerowa) zapewniona została wentylacja grawitacyjna. W tych pomieszczeniach zapewniono także właściwe oświetlenie i ogrzewanie, stosownie do wymagań określonych w § 9 ust. 1 rozporządzenia *w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach*.

(dowód: akta kontroli str. 150-166)

2.5. Uczniowie klas I mieli bezpieczny dostęp do pomieszczeń sanitarnych (łazienek i ubikacji), a ich stan sanitarnohigieniczny był właściwy. Pomieszczenia sanitarne znajdowały się na dwóch piętrach budynku Szkoły. Łazienki i ubikacje dla chłopców znajdowały się na I piętrze budynku. Sanitariaty dla dziewcząt znajdowały się na parterze budynku. Stosownie do § 8 ust. 1 rozporządzenia *w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach* w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych Szkoły zapewniono ciepłą i zimną bieżącą wodę oraz środki higieny osobistej, a zgodnie z § 8 ust. 2 urządzenia sanitarnohigieniczne były utrzymywane w czystości i w stanie pełnej sprawności technicznej. Ilość umywalek (6) oraz misek ustępowych (10) wypełniała minimalne wymagania określone w § 84 ust. 2 rozporządzenia *w sprawie warunków technicznych budynków*, a zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia *w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach* urządzenia sanitarnohigieniczne Szkoły dostosowano do wymagań ergonomii.

W wyniku działań podjętych przez Szkołę w toalecie dla chłopców został obniżony pisuar, a umywalki, suszarka do rąk oraz dozowniki do mydła zostały zamontowane na wysokości umożliwiającej swobodne korzystanie przez uczniów sześciolletnich. W budynku szkoły znajdują się dwie toalety przeznaczone dla uczniów z podziałem na toaletę dla dziewcząt i chłopców. Obie toalety są wyremontowane oraz posiadają wystarczającą liczbę stanowisk sanitarnych do potrzeb szkoły. Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że: *w budynku nie ma możliwości wydzielenia osobnej toalety dla chłopców na parterze, ze względu na brak warunków lokalowych. Jednakże brak tej toalety nie stwarza zagrożenia bezpieczeństwa oraz komfortu korzystania z toalety przez chłopców. W czasie przerw nauczyciele pełnią dyżury w pobliżu toalet, natomiast w czasie lekcji stały monitoring nad toaletami prowadzą pracownicy obsługi (sprzątaczką dzienną). W okresie adaptacyjnym uczniowie są objęci dodatkowym wsparciem przez pedagoga, nauczycieli i pracowników obsługi.*

(dowód: akta kontroli str. 92;101-107;150-166)

¹⁰ Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm., dalej: rozporządzenie *w sprawie warunków technicznych budynków*.

¹¹ Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 ze zm., dalej: rozporządzenie *w sprawie ogólnych przepisów bhp*.

2.6. Dyrektor Szkoły w latach 2009-2012 nie wydawał pisemnych zaleceń w sprawie sprzątnięcia pomieszczeń sanitarnych przeznaczonych dla uczniów oraz w zakresie uzupełniania w nich środków higieny osobistej. Dyrektor wyjaśnił, że w szkole zatrudnione są cztery sprzątaczk. Trzy pracują w godzinach od 12.00-20.00. Do ich obowiązków należy porządkowanie sal po zajęciach oraz przygotowanie pomieszczeń do zajęć w dniu następnym, w tym również od godz. 12.00-14.30 wykonują bieżące czynności w zakresie utrzymania czystości w świetlicy, salach lekcyjnych i toaletach. Dodatkowo od godziny 7.00 do 15.00 zatrudniona jest sprzątaczk dzienna, do której obowiązków należy bieżące utrzymanie czystości na korytarzach w salach w toaletach i świetlicy szkolnej. Czynności te polegają na wycieraniu podłóg, opróżnianiu koszy na śmieci, przecieraniu stolików i krzeseł w klasach oraz wszelkich pracach porządkowych wynikających z zaistniałych potrzeb (porządkowanie sal po zajęciach plastycznych, technicznych), ze szczególnym uwzględnieniem sal lekcyjnych przeznaczonych dla klas I-III. Utrzymanie czystości w toaletach polega na regularnym dezynfekowaniu sanitariatów oraz podłogi. W toaletach jest ciepła woda, suszarki do rąk i mydło dla uczniów. Na bieżąco uzupełniane są środki higieniczne takie jak mydło, papier toaletowy. Podczas lekcji toalety są systematycznie wietrzone.

(dowód: akta kontroli str. 51)

W wyniku przeprowadzonych w toku kontroli oględzin (12.12.2012 r.), stwierdzono, że w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych zapewniono ciepłą i zimną bieżącą wodę oraz środki higieny osobistej, a urządzenia sanitarnohigieniczne były utrzymywane w czystości.

(dowód: akta kontroli str. 150-166)

2.7. W Szkole zapewniono oddzielne szatnie dla uczniów klas I-III oraz dla klas IV-VI. Uczniowie Szkoły posiadają w nich dostęp do własnych szafek. Szatnie użytkowane przez uczniów klasy I zostały dostosowane do potrzeb uczniów sześciolletnich, poprzez dostosowanie wysokości szafek do ich wzrostu. W 2008 r. oraz w 2011 r. zakupiono szafki dostosowane do potrzeb uczniów klas I-III.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że szafki dla uczniów klas I zostały zakupione ze środków Rady Rodziców i usytuowane na korytarzu na parterze obok sal lekcyjnych dzięki czemu uczniowie mają do nich łatwy dostęp. Uczniowie klas pierwszych mają szafki na dolnym poziomie dostosowane do ich wzrostu. Uczniowie klas I-III nie muszą schodzić do szatni, w której znajdują się szafki uczniów starszych.

(dowód: akta kontroli str. 101-107;109;150-166)

2.8. W przestrzeni szkolnej, z której korzystali uczniowie klas I były równe nawierzchnie dróg i przejść, stosownie do wymagań określonych w § 7 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach.

(dowód: akta kontroli str. 150-166)

2.9. W latach szkolnych 2009/10-2012/13, Szkoła nie posiadała przyszkolnego placu zabaw. Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że podstawa programowa kształcenia ogólnego na pierwszym etapie edukacji (edukacja wczesnoszkolna klasy I-III), w swoich celach i treściach wyraża konieczność wszechstronnego rozwoju intelektualnego, emocjonalnego, społecznego, estetycznego i fizycznego. Zajęcia dla uczniów klas I-III w obszarze rozwoju sprawności fizycznej realizowane są na sali gimnastycznej, boisku szkolnym, gminnym boisku „Orlik”, a także na ogólnodostępnym placu zabaw dla dzieci przy Gminnym Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji w Łambinowicach oddalonym ok. 300m od szkoły. W/w obiekty o charakterze sportowo- rekreacyjnym

w pełni zapewniają możliwość realizacji celów i treści zawartych w podstawie programowej. Szkoła posiadała salę gimnastyczną oraz boisko szkolne, co przedstawiono w pkt 1.6 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 44-50)

2.10. W latach szkolnych 2009/10-2012/13, w Szkole nie utworzono gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 4 ustawy o systemie oświaty, do realizacji zadań statutowych szkoła publiczna powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że brak gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej spowodowany jest sytuacją lokalową szkoły. W budynku szkoły nie ma pomieszczeń, w którym mieścił by się oddzielny gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Lokalizacja wyżej wymienionego gabinetu przewidziana jest w opracowywanym projekcie rozbudowy szkoły. Dodał także, że zawarte zostało porozumienie między Szkołą a Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej, posiadającym pielęgniarkę medycyny szkolnej, którego celem jest realizacja świadczeń medycznych w zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą. W naszej szkole pielęgniarka ma dyżury we wtorki i czwartki. W pozostałe dni dostępna jest w swoim Gabinecie Medycyny Szkolnej przy Zespole Szkół w Łambinowicach, gdzie nasze dzieci pod opieką nauczyciela mają robione planowe badania przesiewowe. Pielęgniarka szkolna realizuje również zadania profilaktyki prozdrowotnej oraz poradnictwo dla rodziców. Udostępnione pomieszczenie, w którym są realizowane świadczenia pielęgniarki szkolnej w naszej szkole wyposażone jest m.in. w szafkę przeznaczoną na przechowywanie leków, artykułów sanitarnych i innych materiałów medycznych, glukometr, aparat do pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, stetoskop, tablice Snellena do badania ostrości wzroku.

(dowód: akta kontroli str. 44-50; 63)

W dniu 1 września 2010 r. Dyrektor Szkoły zawarł z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Łambinowicach, porozumienie, którego celem była realizacja świadczeń medycznych w zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą¹². Zgodnie z § 12 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia w przypadku braku na terenie szkoły gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, profilaktyczną opiekę zdrowotną sprawują lekarz i pielęgniarka¹³, w miejscu określonym w umowie o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej. Miejscem określonym w umowie o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej był Gabinet Medycyny Szkolnej przy Zespole Szkół w Łambinowicach.

(dowód: akta kontroli str. 63; 147-149)

2.11. Pielęgniarka dyżurowała w Szkole we wtorki i czwartki w udostępnionym pomieszczeniu w bibliotece szkolnej. Znajdowała się tam szafka zawierająca apteczkę, instrukcję udzielania pierwszej pomocy oraz dodatkowo m.in. podstawowe artykuły sanitarne i opatrunkowe, stetoskop, aparat do pomiaru ciśnienia.

(dowód: akta kontroli str. 147-166)

2.12. W Szkole dostępne były apteczki zawierające środki niezbędne do udzielenia pierwszej pomocy, tj. m.in. podstawowe materiały opatrunkowe (bandaże, wata, plastry), woda utleniona, rękawiczki ochronne. Znajdowały się one w pokoju

¹² Dz. U. Nr 139, poz. 1133.

¹³ spełniający określone w rozporządzeniu wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych

nauczycielskim (na parterze budynku), pokoju nauczyciela wychowania fizycznego, sekretariacie (parter) oraz w kuchni (parter). W pomieszczeniach tych brak było instrukcji udzielania pierwszej pomocy. Instrukcja taka znajdowała się jedynie w szafce pielęgniarki szkolnej. Zgodnie z § 20 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach pomieszczenia szkoły, w szczególności pokój nauczycielski, pokój nauczyciela wychowania fizycznego oraz kuchnię, wyposaża się w apteczki zaopatrzone w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy i instrukcję o zasadach udzielania tej pomocy.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że *instrukcja udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej* znajdowała się w apteczce, w miejscu wyznaczonym dla pielęgniarki szkolnej. W pozostałych miejscach tzn. w pokoju nauczycielskim, sekretariacie, pomieszczeniu nauczyciela WF oraz kuchni, znajdowały się w pełni wyposażone apteczki, a instrukcje te zostały uzupełnione niezwłocznie.

W trakcie kontroli instrukcje udzielania pierwszej pomocy umieszczono w pokoju nauczycielskim, pomieszczeniu nauczyciela wychowania fizycznego, w kuchni i w sekretariacie.

(dowód: akta kontroli str. 101-107;147-166)

2.13. Dyrektor Szkoły realizował obowiązek kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły. W Szkole w latach 2009-2012 przeprowadzano w każdym roku kontrole zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkolnych. Z ustaleń kontroli sporządzane były każdorazowo protokoły, które zawierały informacje o stanie obiektów szkolnych, warunkach nauki oraz kierunkach ich poprawy. Kontrole te wykazały zadowalający stan kontrolowanych obiektów, który nie zagrażał ich użytkownikom. Protokoły podpisywały osoby biorące udział w kontroli, a kopię protokołów Dyrektor przekazywał organowi prowadzącemu. Powyższe wypełniało obowiązki zawarte w § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach.

(dowód: akta kontroli str. 147-149)

2.14. Szkoła nie posiadała placu zabaw, w związku z tym Dyrektor nie prowadził kontroli jego bezpieczeństwa. Uczniowie klas I mieli dostęp do zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych znajdujących się na sali gimnastycznej, czym wypełniono wymóg określony w art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli str. 44-50;150-166)

2.15. Szkoła w latach objętych kontrolą, stosownie do art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie oświaty, zapewniała uczniom możliwość korzystania ze świetlicy. Plan pracy świetlicy określał, iż była ona dostępna w dniach nauki szkolnej od poniedziałku do piątku w godzinach od 6.45 do 15.15. Szkoła posiadała także regulamin świetlicy szkolnej, który stanowił załącznik do jej Statutu.

(dowód: akta kontroli str. 69-70;93-97)

2.16. W latach szkolnych 2009/10-2012/13 organizowano w Szkole zajęcia świetlicowe, w tym odrębne zajęcia dla uczniów klas I-III. W ramach zajęć dla dzieci młodszych z klas I-III przeprowadzano m.in. zajęcia o tematyce bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły, prowadzono ćwiczenia logopedyczne, organizowano konkursy plastyczne oraz turnieje szkolne. Dla dzieci z klas I-III stworzono w świetlicy „kącik zabaw” wyposażony w kanapę, dywan, tablicę przenośną, gry, książki, klocki, zestaw DVD, magnetofon. Liczebność grup świetlicowych nie przekraczała 25 osób, co było zgodne z wymogiem określonym w § 7 ust. 2

załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.¹⁴ W ramach działalności świetlicy szkolnej realizowano także dwa programy profilaktyczne współfinansowane ze środków europejskich. Był to program „Szkłanka mleka” oraz „Owoce w szkole”. W ramach tych programów obok otrzymywania przez uczniów mleka i owoców, realizowane były działania wspierające propagowanie zdrowych nawyków żywieniowych.

(dowód: akta kontroli str. 93-97;147-166)

2.17. W latach szkolnych 2009/10-2011/12 sześciolatni uczniowie klas I oczekującym po dowiezieniu na zajęcia oraz po zajęciach w Szkole zapewniona była opieka w świetlicy szkolnej. Po zakończeniu lekcji ww. uczniowie czekali na transport do domu od 15 minut do 125 minut. W czasie oczekiwania uczniowie objęci byli opieką świetlicową oraz zajęciami dodatkowymi w szkole.

(dowód: akta kontroli str. 98-100)

2.18. Szkoła umożliwiała uczniom korzystanie z dożywiania w stołówce szkolnej. Z dożywiania mogli korzystać wszyscy uczniowie, których rodzice lub prawni opiekunowie zadeklarowali wolę korzystania ze stołówki szkolnej. Posiłki były odpłatne, istniała jednak możliwość finansowania posiłków m.in. poprzez Ośrodek Pomocy Społecznej, „Caritas” i sponsorów. Obiady wydawane były podczas dwóch przerw obiadowych, a w przypadku wyjazdów (na wycieczki, do kina, itp.) wydawano go w godzinach od 12 tej do 13.15. Obiad składał się z pierwszego dania (zupa) i drugiego dania z przystawką. W latach objętych kontrolą 9 z 10 sześciolatkich uczniów klas I, korzystało z dożywiania w stołówce.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że wszyscy uczniowie mają możliwość korzystania z dożywiania w stołówce szkolnej. Posiłek składa się z dwudaniowego obiadu z surówką, kompotem, owocem lub jogurtem. Rodzice wszystkich uczniów mogą wykupić obiady w cenie około 3 zł (stawka dzienna). Z myślą o sześciolatkach stołówkę szkolną dostosowano do ich potrzeb tzn. zakupiono odpowiedniej wielkości stół i krzesła.

(dowód: akta kontroli str. 71-75;101-107;135-145)

2.19. W latach szkolnych 2009/10-2012/13 (do 21.12.2012 r.) Państwowa Inspekcja Sanitarna przeprowadziła łącznie osiem kontroli stanu sanitarnego. W ich wyniku nie stwierdzono nieprawidłowości oraz nie wydawano decyzji i zaleceń.

(dowód: akta kontroli str. 147-149)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sali lekcyjnej klas I, w świetlicy, na korytarzach na parterze i I piętrze oraz w pracowni komputerowej znajdowały się nieosłonięte grzejniki centralnego ogrzewania. Na korytarzach parteru i I piętra grzejniki zastawiono krzesłami. Zgodnie z § 302 ust. 3 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych budynków, w pomieszczeniu przeznaczonym na zbiorowy pobyt dzieci na grzejnikach centralnego ogrzewania należy umieszczać osłony, chroniące od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym. Zgodnie także z § 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach, dyrektor szkoły zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole. Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że instalacja grzewcza ma już ponad 50 lat, w planach rozbudowy i modernizacji szkoły uwzględniona jest także termomodernizacja budynku. Dotychczas podjęte działania miały charakter

¹⁴ Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.

tymczasowego zabezpieczenia. W tym celu zostały zabezpieczone grzejniki na sali gimnastycznej w związku z największym zagrożeniem dla uczniów, a kaloryfery na korytarzach na I i II piętrze są zastawione krzesłami, które stanowią ich osłonę. Pragnę podkreślić, iż podjęte działania wykonane zostały z własnej inicjatywy, pomimo braku jakichkolwiek zaleceń od instytucji kontrolujących szkołę (sanepid, inspektor BHP), a także w miarę możliwości finansowych w ramach dostępnych w budżecie szkoły środków.

(dowód: akta kontroli str. 101-107;150-166)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W pokoju nauczycielskim, pomieszczeniu nauczyciela wychowania fizycznego, sekretariacie oraz w kuchni brak było instrukcji udzielania pierwszej pomocy. Instrukcja taka znajdowała się w szafce pielęgniarki szkolnej. W trakcie kontroli instrukcje udzielania pierwszej pomocy umieszczono w pokoju nauczycielskim, pomieszczeniu nauczyciela wychowania fizycznego, w kuchni i w sekretariacie.

Szkoła nie posiadała gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Dostęp do profilaktycznej opieki zdrowotnej został zapewniony uczniom poprzez zawarcie porozumienia z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Łambinowicach.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Zapewnienie odpowiedniej kadry nauczycieli z uwzględnieniem potrzeb sześciolatków

Opis stanu
faktycznego

3.1. Liczba nauczycieli zatrudniona w Szkole odpowiadała potrzebom kształcenia, a nauczyciele prowadzący zajęcia w klasach I posiadali odpowiednie kwalifikacje zawodowe, tj. zgodne z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli¹⁵. W roku szkolnym 2012/13, w obu oddziałach klasy I nauczycielki prowadzące zajęcia z edukacji wczesnoszkolnej posiadały ukończone studia wyższe magisterskie na kierunku nauczania początkowego, co wypełniało wymagania określone w § 4 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 8-13; 79-88;147-149)

3.2. Nauczycielki prowadzące zajęcia z języka angielskiego w obu oddziałach klasy I w roku szkolnym 2012/13 posiadały kwalifikacje określone w § 11 ust. 2 pkt 2a rozporządzenia w sprawie wymaganych kwalifikacji nauczycieli, tj. posiadały dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku filologia angielska oraz posiadały przygotowanie pedagogiczne.

(dowód: akta kontroli str. 8-13)

3.3. Trzy nauczycielki prowadzące w Szkole zajęcia świetlicowe w roku szkolnym 2012/13, posiadały kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela-wychowawcy określone w § 24 ust. 1 i 3 ww. rozporządzenia w sprawie wymaganych kwalifikacji nauczycieli, tj. ukończyły studia wyższe z zakresu pedagogiki opiekuńczej oraz kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela w tym typie szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 8-13)

¹⁵ Dz. U. Nr 50, poz. 400, ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie wymaganych kwalifikacji nauczycieli.

3.4. Nauczycielki uczące w roku szkolnym 2012/13 w obu oddziałach klas I oraz nauczycielki-wychowawcy w świetlicy, objęte były w latach 2009-2012 szkoleniami z zakresu zmiany podstawy programowej i uwarunkowań pracy z uczniami sześciolatkami. W latach 2009-2012 ww. nauczycielki odbyły szkolenia indywidualne, szkolenia w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego oraz w ramach szkoleń zewnętrznych rad pedagogicznych. Szkolenia dotyczyły m.in.: „Sześciolatek w szkole – wdrażanie podstawy programowej w klasie I”; „Planowanie procesów kształcenia w świetle nowej podstawy programowej w szkole podstawowej”; „Metody pracy z dzieckiem sześciolatką”; „Dziecko z afazją w szkole. Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w nauce”; „Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i zasady jej dokumentowania”.

(dowód: akta kontroli str. 8-13;110-111)

3.5. Ustalony przez Dyrektora na lata 2010-2015 *Wieloletni Plan Doskonalenia Nauczycieli* oraz ustalana przez radę pedagogiczną organizacja doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie nauczania w klasach I–III obejmowały treści dotyczące objęcia sześciolatków obowiązkiem szkolnym. Nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach wymienionych w pkt 3.4 niniejszego wystąpienia oraz w formach doskonalenia zawodowego z zakresu przygotowania do realizacji zadań wynikających z reformy systemu edukacji, wdrażania nowej podstawy programowej, edukacji dzieci sześciolatków w szkole, rozwijania kompetencji nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej niezbędnych do pracy z dzieckiem sześciolatką. Tematyka z zakresu wdrażania nowej podstawy programowej oraz dzieci sześciolatków w szkole była także przedmiotem narad rady pedagogicznej w latach 2009-2012¹⁶.

(dowód: akta kontroli str. 8-34;112-134)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Realizacja programu pn. *Radosna szkoła*

Opis stanu
faktycznego

4.1. W Szkole w ramach programu pn. *Radosna szkoła* nie utworzono przyszkolnego placu zabaw. Szkoła nie posiadała także innego placu zabaw. Szkoła nie wnioskowała o dofinansowanie w ramach programu *Radosna szkoła* o środki na budowę placu zabaw.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że nie skorzystał ze wsparcia na utworzenie placu zabaw w ramach programu „Radosna Szkoła”, gdyż wynika to z planowanej rozbudowy Szkoły. *Opracowałem i przedstawiłem Radzie Pedagogicznej oraz Radzie Rodziców koncepcję rozwoju Szkoły na lata 2010-2015. Koncepcja ta została przedstawiona także na posiedzeniu Komisji Społecznej Rady Gminy w Łambinowicach. Znając dobrze realia funkcjonowania szkoły, a także mając świadomość konieczności jej rozwoju, w koncepcji oprócz działań w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, organizacji i zarządzania zawarłem zadania dotyczące poprawy funkcjonalności budynku szkoły oraz poprawy bezpieczeństwa uczniów. Zadania te polegały na systematycznym modernizowaniu budynku, jego*

¹⁶ m.in. na naradach w dniu: 10.03.2009 r.; 26.04.2010 r.; 24.10.2011 r.; 23.04.2012 r.

wyposażenia i otoczenia, poprzez remonty a także rozbudowę budynku szkoły tak, aby zapewnić dodatkową bazę lokalową z przeznaczeniem na: większą ilość sal lekcyjnych, pokój nauczycielski, gabinet pedagoga, gabinet pielęgniarstwa, bibliotekę z czytelnią, szatnię. Do dnia dzisiejszego z planowanych zadań udało się zrealizować min. modernizację sali gimnastycznej, co znacznie poprawiło warunki realizacji zadań szkoły w tym realizacji podstawy programowej na zajęciach wychowania fizycznego. W kwietniu br. Gmina Łąbinowice podpisała umowę na opracowanie projektu rozbudowy szkoły o zaplecze szatniowo – sanitarne sali gimnastycznej wraz z częścią dydaktyczną – termin zakończenia prac projektowych grudzień 2012 r. W związku z tymi planami na dzień dzisiejszy (przed zakończeniem prac projektowych) nie ma możliwości racjonalnego zaplanowania lokalizacji placu zabaw dla dzieci. Podsumowując, jako dyrektor szkoły dostrzegam potrzebę budowy placu zabaw dla dzieci w tym uczniów sześciolatków, ale takie działania zostaną podjęte po zakończeniu prac związanych z rozbudową szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 44-62)

W ramach programu *Radosna szkoła* zakupiono do Szkoły w 2009 r. pomoce dydaktyczne na łączną kwotę 11 895 zł. Zakupiono m.in. szablony, instrumenty muzyczne, układanki, gry ruchowe. Wyposażono nimi „Miejsce zabaw” w sali lekcyjnej klas I, które zostało oznaczone stosowną informacją „Radosna szkoła”. Lokalizacja miejsca zabaw w Szkole, tj. w sali lekcyjnej klas I umożliwiała korzystanie z niego uczniom klasy I, w tym dzieciom sześciolatków.

(dowód: akta kontroli str. 44-50; 64-68; 150-166)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli wnosi o:

1. **Podjęcie działań zmierzających do osłonięcia grzejników centralnego ogrzewania w sali lekcyjnej klas I, świetlicy oraz pracowni komputerowej.**
2. **Wydawanie decyzji administracyjnych o przyjęciu dziecka sześciolatniego do szkoły zgodnie z art. 13a ust. 1 ustawy o zmianie systemu oświaty.**

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach - jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, dnia stycznia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu

Kontroler
Damian Mielcarek
Specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Iwona Zyman

.....
Podpis

.....
Podpis